

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

03.02.2017р.

м. Львів

№ 13/03-9 рк/к

ЛМКП «Львівтеплоенерго»
вул. Д.Апостола, 1, м. Львів, 79040

Щодо вжиття заходів для усунення причин
та наслідків порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) розглядає заяву (*інформація з обмеженим доступом*) від 31.10.2016р. б/н (вх. від 18.11.2016р. №14/163а-Р) щодо правомірності нарахування плати Львівським міським комунальним підприємством «Львівтеплоенерго» (адреса: 79040, м. Львів, вул. Д.Апостола, 1, далі – ЛМКП «Львівтеплоенерго») за послуги з централізованого опалення, зокрема, за опалення місць загального користування, скеровану на розгляд Відділення дорученням Антимонопольного комітету України від 07.11.2016р. №14-01/1148-Р.

З метою з'ясування обставин, викладених у вказаних заявах, Відділення надало ЛМКП «Львівтеплоенерго» відповідні вимоги про подання інформації від 15.11.2016р. №13/03-688, від 20.01.2017р. №13/03-18, та ДП ЖЕК ВАТ «Львівський ДБК-2» від 24.01.2017р. №13/03-27.

За результатами опрацювання наданої інформації та матеріалів Відділенням встановлено наступне.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» надає послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) мешканцям (споживачам) будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові, у яких в квартирах встановлено індивідуальне опалення.

В розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ЛМКП «Львівтеплоенерго» є суб'єктом господарювання.

Визначення ознак монопольного (домінуючого) становища.

Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне

відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища ЛМКП «Львівтеплоенерго» на ринку надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води у період: з 01.01.2016р. по 03.02.2017р.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:
- суб'єкт господарювання - ЛМКП «Львівтеплоенерго», що здійснює діяльність на ринку надання послуг з централізованого опалення;
- ринок надання послуг з централізованого опалення.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Львова не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛМКП «Львівтеплоенерго».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є надання послуг з централізованого опалення.

Перелік споживачів.

Споживачами послуг з централізованого опалення у м. Львові є юридичні та фізичні особи, які отримують послуги з централізованого опалення.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» надає послуги з централізованого опалення у м. Львів в межах розташування тепломереж, що перебувають у його володінні та користуванні.

Отже, територіальними межами ринку надання послуг з централізованого опалення є межі розташування теплових мереж у м. Львові, які знаходяться у володінні та користуванні ЛМКП «Львівтеплоенерго».

Часовими межами ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води визначено період: з 01.01.2016р. по 03.02.2017р. протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Бар'єри вступу на ринок на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ЛМКП «Львівтеплоенерго» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого опалення у м. Львів, в межах розташування мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого опалення у м. Львів альтернатива відсутня.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Львівське міське комунальне підприємство «Львівтеплоенерго» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого опалення на території міста Львова із часткою 100%, в межах розташування теплових мереж, що перебувають у його володінні та користуванні у період: з 01.01.2016р. по 03.02.2017р.

В ході розгляду вищезазначеної заяви, Відділення встановило таке.

Надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води для споживачів регулюється Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами) (далі - Правила №630).

Дані Правила регулюють відносини на ринку між споживачами та виконавцями послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води незалежно від форм власності та підпорядкованості.

Відповідно до пункту 28 Правил №630 споживачі, які встановили у квартирі багатоквартирного будинку індивідуальні (автономні) системи опалення, оплачують послуги з централізованого опалення місць загального користування будинку відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово - комунального господарства України від 31.10.2006р. № 359, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2006р. за № 1237/13111 затверджено Методику розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення (далі - Методика № 359).

У пункті 1.2 Методики № 359 зазначено порядок визначення витрат теплової енергії на опалення місць загального користування (далі - МЗК) у багатоквартирних житлових будинках для встановлення розміру плати за неї споживачами.

Листом від 28.11.2016р. №08-12573 ЛМКП «Львівтеплоенерго» повідомило Відділення про наступне:

«...Відповідно до актів обстеження квартир житлового будинку (інформація з обмеженим доступом) квартира (інформація з обмеженим доступом) відключена від будинкової системи опалення в місцях відгалуження від центральних стояків до трубопроводів квартирної розводки шляхом роз'єднання різьбових з'єднань, що дозволяє в любу мить самовільно швидко відновити теплопостачання даної квартири...»

«...Станом на даний час ЛМКП «Львівтеплоенерго» проводить нарахування вартості послуг з опалення місць загального користування по квартирі (інформація з обмеженим доступом)...».

У свою чергу, листом від 30.01.2017р. №08-822 ЛМКП «Львівтеплоенерго» повідомило Відділення, що:

«...В березні 2016 р. на адресу ЛМКП «Львівтеплоенерго» надійшло звернення від (інформація з обмеженим доступом) щодо надання інформації про нарахування вартості послуги з централізованого опалення по кв. (інформація з обмеженим доступом), а також щодо проведення заходів з утеплення місць загального користування у вищевказаному житловому будинку...»

Інформуємо проте, що ЛМКП «Львівтеплоенерго» не проводило жодних заходів з утеплення місць загального користування будинку (інформація з обмеженим доступом), оскільки не є балансоутримувачем будинку».

Нарахування плати за послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води ЛМКП «Львівтеплоенерго» здійснює за тарифами, які затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) від 31.03.2015 № 1171 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг».

Двоставкові тарифи на послугу з централізованого опалення, затверджені даною постановою у наступному розмірі:

- умовно-змінну частину тарифу для абонентів житлових будинків з будинковими та квартирними приладами обліку теплової енергії - 1213,98 грн/Гкал (з податком на додану вартість).

ЛМКП «Львівтеплоенерго» надало до Відділення механізм нарахувань вартості плати за послуги з опалення місць загального користування по квартирі (інформація з обмеженим доступом) на прикладі грудня 2016р., а саме:

- спожито теплової енергії на опалення будинку в грудні 2016р. згідно показів приладу обліку – 99,57008 Гкал
- спожито на житловий будинок – 89,43409 Гкал
- спожито на опалення МЗК (сходові клітини) – 10,13599 Гкал
- тариф на теплову енергію – 1213,98 грн/Гкал (умовно-змінна частина тарифу)
- Вартість теплової енергії, спожитої на опалення місць загального користування будинку – 12304,89 грн (10,13599*1213,98)
- сумарна площа всіх квартир будинку – 9 677,4 кв.м.
- вартість 1-го кв.м опалення МЗК в грудні 2016 р. – 1,27151 грн (12304,89/9677,4)
- вартість опалення МЗК для квартири (інформація з обмеженим доступом) у грудні 2016р. – 74,13 грн (1,27151*58,3).

Однак, пунктом 12 Правил № 630 зазначається, що:

«У разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії споживач оплачує послуги згідно з їх показаннями пропорційно опалюваній площі (об'єму) квартири (будинку садибного типу) за умови здійснення власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем заходів з утеплення місць загального користування будинку.

У разі нездійснення таких заходів споживач не сплачує за опалення місць загального користування будинку».

Слід також зазначити, що у додатках до заяви поданих до Відділення гр. (інформація з обмеженим доступом) подав фотографії (копії додаються) неізольованих трубопроводів внутрішньобудинкової мережі центрального опалення, тому згідно пункту 12 Правил №630 у разі нездійснення заходів з утеплення місць загального користування будинку, споживач не сплачує за опалення місць загального користування.

Також гр. (інформація з обмеженим доступом) звертався до ЛМКП «Львівтеплоенерго» із заявою від 04.03.2016р. стосовно питання здійснення заходів власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем з утеплення місць загального користування будинку, у відповідь на що, ЛМКП «Львівтеплоенерго» повідомило листом від 25.03.2016р. №01-345 наступне:

«Житловий будинок (інформація з обмеженим доступом) знаходиться на балансі ДП «ЖЕК ВАТ ЛДБК-2». Інформацією щодо здійснення заходів по утеплення місць загального користування будинку, ЛМКП «Львівтеплоенерго» не володіє...».

Листом від 28.11.2016р. №08-12573 ЛМКП «Львівтеплоенерго» повідомило Відділення про наступне:

«...Обстеження на предмет ізоляції трубопроводів в місцях загального користування будинку (інформація з обмеженим доступом) ЛМКП «Львівтеплоенерго» не проводило. Підстав для проведення обстеження на предмет ізоляції трубопроводів не виникало. Внутрішньобудинкова система опалення перебуває на балансі ДП «ЖЕК ВАТ ЛДБК №2».

ЛМКП «Львівтеплоенерго» здійснює нарахування плати за послуги з опалення місць загального користування для гр. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, при цьому не володіючи інформацією стосовно утеплення місць загального користування у будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові.

Отже, здійснення нарахувань ЛМКП «Львівтеплоенерго» плати за послуги з опалення місць загального користування мешканцям будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил №630 та може призвести до ущемлення .

Такі дії ЛМКП «Львівтеплоенерго» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення у багатоквартирному житловому будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові у вигляді дії Підприємства (нарахування плати за опалення місць загального користування при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил №630), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», враховуючи статтю 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин, що їм сприяють, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального

відділення Антимонопольного комітету України надає Львівському міському комунальному підприємству «Львівтеплоенерго» (ідентифікаційний код - 05506460) обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії ЛМКП «Львівтеплоенерго», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення у багатоквартирному житловому будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові у вигляді дії Підприємства (нарахування плати за опалення місць загального користування при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил №630), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

2. Про результати розгляду рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України повідомити у двадцятиденний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації: органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані; відповідно до частини 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень цих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

А. Басараба